

TABIIY FANLARGA OID TA‘LIMY O‘YINLARNI REJALASHTIRISH VA ULARNI O‘TKAZISH METODIKASI

Xoliqova Ozoda
Hakimjonova Gavharoy
Abdulhamidova Shohida

*Andijon davlat pedagogika instituti Pedagogika fakulteti
Boshlang‘ich ta‘lim yo‘nalishi 302- guruh talabalari*

Annotatsiya *Ushbu maqolada tabiiy fanlarni o‘qitishda ta‘limiy o‘yinlarning ahamiyati, ularni samarali rejalashtirish hamda o‘tkazish metodikasi yoritiladi. Maqolada o‘quvchilarning qiziqishini oshirish, ularning bilimlarni amaliy mustahkamlashda o‘yin texnologiyalaridan foydalanishning pedagogik xususiyatlari ko‘rib chiqiladi. Shuningdek, o‘quvchilarda izlanuvchanlik, mustaqil fikrlash hamda jamoaviy hamkorlik ko‘nikmalarini rivojlantirish bo‘yicha tavsiyalar beriladi.*

Kalit so‘zlar *Tabiiy fanlar, ta‘limiy o‘yinlar, rejalashtirish, metodika, izlanuvchanlik, didaktik o‘yinlar, pedagogik texnologiyalar.*

Reja

1. Kirish
2. Tabiiy fanlar darslarida ta‘limiy o‘yinlarning o‘rni va ahamiyati
3. Ta‘limiy o‘yinlarni rejalashtirish bosqichlari
4. Tabiiy fanlarga oid o‘yinlar turlari va ularni o‘tkazish metodikasi
5. Ta‘limiy o‘yinlar jarayonida o‘quvchilarning faolligini oshirish usullari
6. O‘yin natijalarini baholash va tahlil qilish
7. Xulosa
8. Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

Kirish

Ta‘lim jarayonini qiziqarli, samarali va o‘quvchilar uchun tushunarli qilishning eng yaxshi vositalaridan biri — ta‘limiy o‘yinlardir. Ayniqsa, tabiiy fanlar (biologiya, geografiya, fizika, kimyo) bo‘yicha o‘yinlar o‘quvchilarning ilmiy tafakkurini rivojlantirishga yordam beradi.

Tabiiy fanlar darslarida ta‘limiy o‘yinlarning o‘rni va ahamiyati

Ta‘limiy o‘yinlar o‘quvchilarni dars jarayoniga faol jalb etadi. Ular tabiiy fanlardagi murakkab tushunchalarni oson o‘zlashtirishga, izlanuvchanlikni oshirishga va fanga bo‘lgan

qiziqishni orttirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, o'yinlar o'quvchilarning mustaqil fikrlash, hamkorlik qilish, muammoga yechim topish kabi ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Ta'limiy o'yinlarni rejalashtirish bosqichlari

Ta'limiy o'yinlarni rejalashtirish quyidagi bosqichlarda amalga oshiriladi:

- Maqsadni aniqlash
- O'yinning mazmunini tanlash
- O'yin qoidalari va shartlarini ishlab chiqish
- Materiallar tayyorlash
- Baholash mezonlarini ishlab chiqish

Tabiiy fanlarga oid o'yinlar turlari va ularni o'tkazish metodikasi

Tabiiy fanlar o'qitish jarayonida quyidagi o'yinlar samarali qo'llaniladi:

- Didaktik o'yinlar
- Rol o'yinlar
- Topqirlik o'yinlari
- Tajribaviy o'yinlar

Har bir o'yin interfaol usullar asosida o'tkaziladi, har bir o'quvchi faol ishtirokchi sifatida qatnashadi.

Ta'limiy o'yinlar jarayonida o'quvchilarning faolligini oshirish usullari

O'quvchilarning faolligini oshirish uchun:

- Raqobat ruhini yaratish
- Rag'batlantirish (maqto'v, baholash)
- Guruhda ishlashni tashkil etish
- Qiziqarli topshiriqlar ishlab chiqish

O'yin natijalarini baholash va tahlil qilish

Har bir o'yin yakunida o'quvchilarning bilim darajasi, o'zlashtirish sifati hamda o'yin davomida yuzaga kelgan qiyinchiliklar tahlil qilinadi. Shu asosda o'qituvchi keyingi darslar uchun tegishli o'zgartirishlar kiritadi.

Xulosa

Tabiiy fanlar darslarida ta'limiy o'yinlarni to'g'ri rejalashtirish va o'tkazish o'quvchilarning bilish faoliyatini faollashtiradi, izlanuvchanlik, mustaqil fikrlash hamda hamkorlik ko'nikmalarini rivojlantiradi. Shu bilan birga, o'quv jarayonini qiziqarli, samarali va o'quvchi uchun foydali qilishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Karimov I.A. Barkamol avlod – O‘zbekiston taraqqiyotining poydevori. – T.: O‘zbekiston, 1997.
2. Davletov S. Didaktik o‘yinlar texnologiyasi. – T.: O‘qituvchi, 2010.
3. Ahmedov N. Tabiiy fanlarni o‘qitishda innovatsion yondashuvlar. – T.: Sharq, 2018.
4. Rozikov O. Pedagogik texnologiyalar. – T.: O‘qituvchi, 2008.
5. Sattorov Q. Tabiiy fanlardan o‘quvchilar bilmini baholash mezonlari. – T.: Fan, 2016.